ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Δ.νση: Λ. Κουτσόπετάλου 1
Τ.Κ.: 32100
Πληροφορίες: Καλλιαντάση Π.
Τηλέφωνο: 2261028281
Fax: 2261021347
E-mail: epimviot@otenet.gr

Λιβαδειά, 13/08/2018
Αριθ.Πρωτ.: 1212046

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ».**

Την **13/08/2018** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ,** το διακριτικό τίτλο ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ και αριθμό ΓΕΜΗ **13384017000**:
Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1445243 οι εγκεκριμένες από την 06/07/2018 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2017 έως 31/12/2017.
Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1445244 η από 06/07/2018 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2018 έως 31/12/2018:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ Α.Ε.»**, Αρ. ΓΕΜΗ 1216601000 με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 125.

Τακτικός Ελεγκτής:

- ο κ. ΓΕΡΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 50451.

Αναπληρωματικός Ελεγκτής:

- η κ. ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ16381.

Σχετικό έγγραφο Ελέγχου της ΠΕ Βοιωτίας (Αρ. Πρωτ.: 3479/ 01/08/2018).

Με Εντολή Προέδρου

Φουντάς Ευάγγελος

Κοινοποίηση:

1. ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
   7 ΧΛΜ ΘΗΒΑΣ-ΧΑΛΚΙΔΑΣ, 32200, ΘΗΒΑ

2. ΠΕ Βοιωτίας
   Δ/νση Ανάπτυξης
   Τμήμα Ανωνύμων Εταιριών
   Φίλωνος 35-39, 32131, Λιβαδειά

Η γνησιότητα της παρούσας, μπορεί να ελεγχθεί, στην Ηλ. Δ/νση: https://www.businessregistry.gr/-επιλογή «Δημοσιότητα».

ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017 έως 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2017 (ΠΟΣΑ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. Ο αναγνώστης που επιζητά να αντλήσει ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της, πρέπει να εξασφαλίσει πρόσβαση στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα καθώς και στην έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας: 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.
Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών: 24908/11/Β/91/489 - Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. : 013384017000
Αρμόδια Υπηρεσία: Νομαρχιακή Αυτ/ση Βοιωτίας Δ/νση Ανάπτυξης τμήμα Εμπορίου & μικρών επιχειρήσεων
Α.Φ.Μ.: 094327082 - ΔΟΥ Θηβών
Λήξη χρήσεως: 31 Δεκεμβρίου 2017
Διάρκεια χρήσεως: 12 μήνες
Ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικον.καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία): 8 Μαΐου 2018
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής: Δημήτριος Ε. Κακούρας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 13291)
Ελεγκτική Εταιρία: ΣΟΛ Α.Ε. Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Τύπος έκθεσης ελέγχου ελεγκτών: Με σύμφωνη γνώμη

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ονοματεπώνυμο	Θέση
Αθανάσιος-Κύρος Φιλίππου	Πρόεδρος
Έλενα Φιλίππου Κουμαντάρου	Αντιπρόεδρος
Αντώνης Σηφάκης	Μέλος , Γενικός Διευθυντής
Αθανασία Γκόγκου	Μέλος ,Οικονομική Διευθύντρια
Νικόλαος Ρουμελιώτης	Εντεταλμένος Σύμβουλος

ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	681	1.752	358	1.721
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	3.882	3.763	3.869	3.754
Απομειώσεις	0	0	0	0
Προβλέψεις	338	1.294	338	1.294
Συναλλαγματικές διαφορές	(298)	(115)	0	0
Αποτελέσματα (έσοδα,έξοδα,κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστ/τητας	289	(13)	289	(13)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.321	2.302	2.325	2.292
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(714)	286	(599)	254
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.154	465	2.231	507
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(1.316)	(1.765)	(1.443)	(1.775)
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	(1)	0	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**7.337**	**7.969**	**7.368**	**8.034**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(2.727)	(2.918)	(2.722)	(2.913)
Ποσά για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	0
Μερίσματα εισπραχθέντα-πληρωθέντα	0	0	0	0
Φόροι Μερισμάτων	(2)	(1)	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	258	38	258	38
Πιστωτικοί τόκοι	0	0	0	0
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(2.470)**	**(2.881)**	**(2.464)**	**(2.875)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	434	482	432	483
Εξοφλήσεις δανείων	(3.530)	(2.499)	(3.530)	(2.499)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	0	(9)	0	(9)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(2.242)	(2.795)	(2.241)	(2.789)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(5.338)**	**(4.820)**	**(5.339)**	**(4.814)**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	(471)	268	(435)	345
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	938	671	748	403
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**467**	**938**	**314**	**748**

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Επί των ακινήτων της εταιρίας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού € 49.782 υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονταν την 31/12/2017 στο ποσό των € 37.985.Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων. **2.** Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού της εταιρίας κατά την 31/12/2017 ανέρχονταν σε 388 άτομα ενώ σε ενοποιημένο επίπεδο απασχολήθηκαν συνολικά 403 άτομα. **3.** Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και απο τις συνδεδεμένες εταιρίες, όπως αυτές ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 24, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2017 έως την 31/12/2017 ανέρχονται στο ποσό των € 458. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και πρός τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2017 ανέρχεται στο ύψος των € 9.440 και € 1.502 αντίστοιχα. **4.** Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία υποθέσεις καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρίας. **5.**Η εταιρία έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και την χρήση 2007. Για τις χρήσεις 2011 έως 2016 ,η εταιρία έλαβε έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης.Αντίστοιχη έκθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 Α του Ν.4174/2013 θα λάβει και για την χρήση 2017. **6.** Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες.

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ	ΣΧΕΣΗ ΠΟΥ ΥΠΑΓ/ΣΕ ΤΗΝ ΕΝΟΠ/ΣΗ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	66,67	Άμεσα	Ολική
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	100,00	Άμεσα	Ολική
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	100,00	Άμεσα	Ολική

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Πάγια στοιχεία Ενεργητικού	46.924	50.127	49.079	52.295
Αποθέματα	12.758	12.430	12.226	12.013
Απαιτήσεις από πελάτες & λοιπές απαιτήσεις	19.500	20.746	18.674	19.992
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	791	1.262	638	1.072
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**79.973**	**84.566**	**80.617**	**85.372**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ				
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	45.759	48.422	45.775	48.454
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	9.035	9.127	9.030	9.127
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	14.030	15.820	13.287	15.026
Σύνολο υποχρεώσεων (α)	**68.824**	**73.369**	**68.092**	**72.607**
Καθαρή Θέση μετόχων Εταιρίας	10.896	10.957	12.526	12.765
Δικαιώματα Μειοψηφίας	254	240	0	0
Σύνολο Καθαρής Θέσης (β)	**11.149**	**11.196**	**12.526**	**12.765**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (α) + (β)	**79.973**	**84.566**	**80.617**	**85.372**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Κύκλος εργασιών	**54.725**	**57.908**	**52.885**	**56.303**
Μικτά κέρδη / (ζημιές)	9.388	11.569	8.964	11.213
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	2.705	3.940	2.683	4.013
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	6.586	7.702	6.552	7.767
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	681	1.752	358	1.721
Μείον φόροι	(321)	(796)	(317)	(796)
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**360**	**956**	**41**	**925**
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από διακοπείσες δραστηριότητες	**0**	**0**	**0**	**0**
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες (Α)	**360**	**956**	**41**	**925**
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	344	960	41	925
Δικαιώματα Μειοψηφίας	16	(4)	0	0
	360	**956**	**41**	**925**
Λοιπά έσοδα				
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής	(125)	(111)	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημίες εγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού	(280)	(90)	(280)	(90)
Λοιπά έσοδα μετά από φόρους (Β)	**(405)**	**(200)**	**(280)**	**(90)**
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	**(45)**	**756**	**(239)**	**836**
Κατανέμονται σε:				
Μετόχους Εταιρίας	(61)	760	(239)	836
Δικαιώματα Μειοψηφίας	16	(4)	0	0

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Καθαρή θέση έναρξης περιόδου (01/01/2017 και 01/01/2016 αντίστοιχα)	11.196	10.442	12.765	11.929
Καθαρό κέρδος/(ζημία) περιόδου μετά από φόρους	360	956	41	925
Φόρος μερισμάτων	(2)	(1)	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρ. εξωτερικού	(125)	(111)	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από είσπρ.Μερίσματ.Θυγατ/κής	0	0	0	0
Προσ/γή της καθαρης θέσης από εγγραφή αποζημίωσης προσωπικού	(280)	(90)	(280)	(90)
Καθαρή θέση λήξης περιόδου (31/12/2017 και 31/12/2016 αντίστοιχα)	**11.149**	**11.196**	**12.526**	**12.765**

Θήβα 8 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ	**ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ**	**ΑΘΑΝΑΣΙΑ Ν. ΓΚΟΓΚΟΥ**	**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ**
Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	Α.Δ.Τ. Φ 136568	Α.Δ.Τ. ΑΒ 265809	Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467
			ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α΄ΤΑΞΕΩΣ

Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017

(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι αυτές που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. την 8 Μαΐου 2018.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελίδα
Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση	4 – 10
Έκθεση Ορκωτού Ελεγκτή – Λογιστή	11 - 13
Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016	14
Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων (Εταιρικά και Ενοποιημένα) της 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016	15
Καταστάσεις Μεταβολών των Ιδίων Κεφαλαίων (Εταιρικές και Ενοποιημένες) της 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016	16 – 17
Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (Εταιρικές και Ενοποιημένες) την 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016	18
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων (Εταιρικών και Ενοποιημένων) της 31 Δεκεμβρίου 2017 και 31 Δεκεμβρίου 2016	19 – 62

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2017

Κύριοι μέτοχοι,

Αντικείμενο της σημερινής Τακτικής Γενικής Συνέλευσης είναι η σύμφωνα με τον νόμο έγκριση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας για την οικονομική χρήση που έληξε στις 31.12.2017. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί βάσει των Δ.Π.Χ.Π. και αποτελούνται σε εταιρική και ενοποιημένη βάση από:

- Την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης
- Την Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Ταμειακών Ροών
- Τα Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- Τις Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

1. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2017

1.1 Μακροοικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον

Το διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον το έτος 2017 κατέγραψε σημάδια ανάκτησης και οριακής μεγέθυνσης. Χαρακτηριστικό της ανάπτυξης αποτελεί η αύξηση του ΑΕΠ εντός του 2017 κατά 3,5%.Η μεγέθυνση της παγκόσμιας οικονομίας αποδίδεται σε σειρά θετικών γεγονότων τα οποία συνέβησαν εντός του 2017 και απομάκρυναν την αβεβαιότητα που είχε επικρατήσει το 2016 για το τι τελικά θα επικρατήσει τόσο στην οικονομία των ΗΠΑ όσο και της Ευρωζώνης καθώς και των αγορών σε Ιαπωνία και Κίνα.

Στο περιβάλλον της Ευρωζώνης, καταγράφτηκε άνοδος τόσο της εγχώριας ζήτησης όσο και της εξαγωγικής δραστηριότητας. Επιπρόσθετα οι επενδύσεις στις αναπτυγμένες οικονομίες σταθεροποιήθηκαν δίνοντας ώθηση στην βιομηχανική δραστηριότητα. Παραμένει η αβεβαιότητα σχετικά με την αποχώρηση της Μ. Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις αρνητικές επιπτώσεις στην εξαγωγική δραστηριότητα των λοιπών χωρών της Ευρώπης.

Η ελληνική οικονομία το έτος 2017 εμφάνισε σχετική μακροοικονομική σταθερότητα με βελτιωμένους τους δείκτες οικονομικής ανάπτυξης. Η ανοδική πορεία των οικονομικών δεικτών σχετίζεται με τους θετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας. Αν και η πορεία αυτή είναι αρκετά χαμηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο παρουσιάζει αξιοσημείωτη αύξηση. Αρνητικοί παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν κυρίως την εγχώρια κατανάλωση αλλά και την επενδυτική δραστηριότητα των επιχειρήσεων αποτελούν η υψηλή φορολογία, το ευμετάβλητο ασφαλιστικό σύστημα, οι αξιολογήσεις των ελληνικών τραπεζών, το κλείσιμο της τρίτης αξιολόγησης κ.α. Οι αρνητικοί αυτοί παράγοντες προς το τέλος του έτους 2017,αλλά και τις αρχές του 2018 λειτούργησαν ανασχετικά ως προς την κατανάλωση και τις επιχειρηματικές επενδύσεις.

Για το έτος 2018 οι προβλέψεις για την ελληνική οικονομία είναι θετικές για περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος καθώς εκτιμάται οικονομική μεγέθυνση άνω του 2% μετά την ανάπτυξη κατά 1,8% το 2017. Η ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης και η έξοδος της χώρας στις αγορές θα επιφέρουν ανάπτυξη της οικονομίας πέραν του τουρισμού και σε άλλους τομείς όπως στην μεταποίηση, στο εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών και στις εξαγωγές. Εξακολουθούν να υπάρχουν εξωτερικοί κίνδυνοι οι οποίοι ενισχύουν και πάλι την αβεβαιότητα για το τι επιπτώσεις θα έχει στην εξαγωγική δραστηριότητα των ελληνικών

επιχειρήσεων η αποχώρηση της Μ. Βρετανίας από την ευρωπαϊκή ένωση, η μεταβλητότητα του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού τομέα κ.α.

Συμπερασματικά παρά την διαφαινόμενη ανάκαμψη, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να κινείται με ποσοστά αρκετά χαμηλότερα των άλλων ευρωπαϊκών χωρών και η ανάκαμψη αυτή δεν συμβάλει ουσιαστικά στην βελτίωση των νοικοκυριών και των ελληνικών επιχειρήσεων τα οποία εξακολουθούν να κινούνται οριακά.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη και εταιρικές δραστηριότητες της χρήσης 2017.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 εμφανίζουν κέρδη μετά από φόρους EUR 0,4 εκ. έναντι κερδών EUR 1 εκ. της αντίστοιχης περυσινής περιόδου.

Οι ενοποιημένες πωλήσεις της χρήσης 2017 ανήλθαν σε EUR 54,7 εκ. έναντι EUR 57,9εκ. το έτος 2016, ήτοι μειωμένες κατά EUR 3,2 εκ., ή 5,5%.

Το ενοποιημένο μικτό κέρδος ανέρχεται σε EUR 9,4 εκ. έναντι EUR 11,6 εκ. το έτος 2016 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 17%, έναντι 20% του έτους 2016 μειωμένο κατά 2,8%.

Τα λειτουργικά κέρδη ανήλθαν σε EUR 2,7 εκ. έναντι 3,9 εκ. το έτος 2016.

Το ενοποιημένο Ebitda ανήλθε σε EUR 6,6 εκ., έναντι EUR 7,7 εκ. το έτος 2016 και σαν ποσοστό επί των πωλήσεων 12% έναντι 13,3% του έτους 2016.

Τα δάνεια του ενοποιημένου ισολογισμού ανήλθαν σε EUR 45,5 έναντι EUR 48,6 το έτος 2016 ήτοι μειωμένα κατά EUR 3,1 εκ.

Η καθαρή θέση του ενοποιημένου ισολογισμού παρέμεινε στα ίδια επίπεδα όσο και το έτος 2016 σε EUR 11,2 εκ.

Οι ενοποιημένες θετικές ταμειακές ροές από την λειτουργία ανήλθαν σε EUR 7,3 εκ. έναντι EUR 8 εκ. το έτος 2016, ποσό το οποίο χρησιμοποιήθηκε στο μεγαλύτερο ποσοστό για την κάλυψη του χρηματοοικονομικού κόστους, την αποπληρωμή δόσεων κεφαλαίου δανείων και για την πληρωμή των επενδύσεων.

Οι πωλήσεις μειώθηκαν έναντι του προηγούμενου έτους κατά EUR -3,2 εκ. (-5,5%). Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από την άκαμπτη συσκευασία. Ειδικότερα οι πωλήσεις των βιομηχανικών κυπέλλων μειώθηκαν κατά -2,5 εκ. λόγω διαφορετικού mix πωλήσεων και από συγκράτηση των πωλήσεων λόγω προγραμματισμένων αλλαγών οι οποίες αφορούν την μέθοδο της παραγωγικής διαδικασίας μεγάλου αριθμού προϊόντων Επίσης η κατηγορία των βαρελιών εμφάνισε μείωση κατά -1,3 εκ. μετά από την απόφαση της εταιρίας για διακοπή της συγκεκριμένης κατηγορίας προϊόντων, στα πλαίσια αναδιάρθρωσης των λειτουργιών της. Μικρότερες αποκλίσεις σημειώθηκαν στην κατηγορία της χάρτινης συσκευασίας, μείωση -0,3 εκ. και στην κατηγορία των λοιπών πωλήσεων -0,3 εκ. Αύξηση παρουσίασαν οι εξαγωγές κατά +0,7 εκ. τόσο σε προϊόντα της εύκαμπτης συσκευασίας όσο και της άκαμπτης. Επίσης αυξητικά κινήθηκαν οι πωλήσεις της δραστηριότητας των καταναλωτικών κατά +0,3 εκ. και οι πωλήσεις των κιβωτίων κατά +0,2 εκ.

Το μικτό κέρδος της χρήσης 2017 μειώθηκε κατά -2,2 εκ. έναντι της προηγούμενης και σε ποσοστό -2,8%, κυρίως από την μείωση των πωλήσεων σε βασικές προϊοντικές κατηγορίες και γενικότερα από το διαφορετικό mix πωλήσεων. Τα κόστη παραγωγής, εργατικά και δαπάνες, ακολούθησαν αναλογικά την μείωση των πωλήσεων και κινήθηκαν πτωτικά. Σχηματίστηκε αυξημένη πρόβλεψη για αποζημιώσεις προσωπικού παραγωγής κατά 0,2 εκ. και επιβάρυνε το κόστος παραγωγής. Οι τιμές των υλών στην χρήση 2017 διατηρήθηκαν στα επίπεδα του 2016.

Τα λειτουργικά κέρδη της χρήσης εμφανίζονται μειωμένα έναντι της προηγούμενης κατά EUR -1,2 εκ. Η μείωση των λειτουργικών εξόδων κατά 1εκ. περιόρισε την απώλεια του μικτού κέρδους από -2,2 εκ σε -1,2 εκ. απόκλιση στα λειτουργικά κέρδη. Επιμέρους, τα γενικά και

διοικητικά έξοδα μειώθηκαν έναντι της προηγούμενης χρήσης κατά 0,3 εκ. από μειωμένη πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων έναντι της χρήσης 2016.Αυξημένη πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού κατά 0,1 εκ. επιβάρυνε αντίθετα τα γενικά και διοικητικά έξοδα. Τα έξοδα διάθεσης-διανομής μειώθηκαν κατά 0,8 εκ. Από αυτά 0,4 εκ. προέρχονται από μείωση λειτουργικών δαπανών και τα υπόλοιπα 0,4 εκ. από μειωμένη πρόβλεψη για επισφάλειες πελατών έναντι της προηγούμενης χρήσης.

Συνοπτικά, ως σημαντικά γεγονότα της χρήσης 2017 αναφέρουμε:

- Την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας μέσα στο ευμετάβλητο οικονομικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται, διατηρώντας επαρκή ρευστότητα των κεφαλαίων κίνησης και πετυχαίνοντας περαιτέρω βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών.

- Την συνέχιση της υλοποίησης του επενδυτικού πλάνου της εταιρίας με επενδύσεις μέσω του λειτουργικού της cash flow, τόσο στον κλάδο της Στερεάς συσκευασίας, όσο και της Εύκαμπτης, στοχεύοντας σε αύξηση του capacity και βελτίωση του κόστους παραγωγής.

- Την διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας στην κατηγορία προϊόντων βαρελιών, στα πλαίσια αναδιάρθρωσης των λειτουργιών της εταιρίας.

- Την αποπληρωμή δόσεων κεφαλαίου δανείων και χρηματοοικονομικών εξόδων, μέσω της λειτουργικής της ρευστότητας.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Η εταιρία, στοχεύοντας πάντα σε ανάπτυξη και βελτίωση της κερδοφορίας της, και στην προσπάθεια της να ανταποκριθεί στις αλλαγές και στις απαιτήσεις των πελατών της για νέα προϊόντα αλλά και ποιοτικά αναβαθμισμένα, για το έτος 2018 έχει αναπτύξει έντονο επενδυτικό πλάνο τόσο στον κλάδο της άκαμπτης συσκευασίας όσο και της εύκαμπτης. Μέσω αυτών των επενδύσεων, η εταιρία θα καλύψει την παραγωγή νέων προϊόντων, θα αυξήσει την παραγωγικής της δυναμικότητα και θα πετύχει την ποιοτική και παραγωγική αναβάθμιση των υφιστάμενων προϊόντων.

Το έτος 2018 εκτιμούμε ότι η πρόβλεψη για θετική ανάπτυξη της οικονομίας σε αρκετούς τομείς και με την δρομολόγηση από την πλευρά της εταιρίας συγκεκριμένων ενεργειών προώθησης και ανάπτυξης των πωλήσεων, θα διατηρήσει τις πωλήσεις της σε ικανοποιητικά επίπεδα και θα θέσει τις βάσεις με την ολοκλήρωση και εγκατάσταση των επενδύσεων εντός του έτους 2018 για περαιτέρω ανάπτυξη των πωλήσεων στα επόμενα έτη.

Η εταιρία Μόρνος, στοχεύει και επικεντρώνεται στην διατήρηση των βελτιωμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων, μέσω περαιτέρω μείωσης όλων των συντελεστών κόστους και αύξησης της παραγωγικότητας στα πλαίσια του επενδυτικού της πλάνου. Παράλληλα στοχεύει στην διεύρυνση του πελατολογίου της μέσω της ανάπτυξης νέων προϊόντων στις κατηγορίες που αποτελούν κύριο αντικείμενο δραστηριοποίησης της.

Αναφερόμενοι στις βασικές παραμέτρους που διαμορφώνουν το κόστος με σειρά προτεραιότητας εκτιμούμε ότι:

- Το μέσο κόστος αγοράς των βασικών πρώτων υλών θα κινηθεί στα ίδια επίπεδα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

- Το κόστος μισθοδοσίας και οι λοιπές δαπάνες θα μειωθούν περαιτέρω έναντι του έτους 2017.

- Το χρηματοοικονομικό κόστος θα κινηθεί σε χαμηλότερα επίπεδα έναντι της χρήσης 2017, λόγω της αποπληρωμής των δόσεων του κεφαλαίου των μακροπροθέσμων δανείων και της μείωσης των βραχυπροθέσμων δανείων.

Συνοψίζοντας, σημαντικοί στόχοι για το έτος 2018 αποτελούν:

- Η ολοκλήρωση και εγκατάσταση του επενδυτικού πλάνου της εταιρίας το Φθινόπωρο του 2018.
- Η διατήρηση των βελτιωμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων μέσω βελτιωμένου κόστους παραγωγής, αυξημένης παραγωγικότητας και μείωσης δαπανών.
- Η κερδοφόρα ανάπτυξη.

3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε θυγατρικές που δραστηριοποιούνται σε χώρες της αλλοδαπής, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη πιθανόν σε συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων για σκοπό ενοποίησης. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτή την μορφή κινδύνου, καθώς οι περισσότερες εταιρίες του έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ, με εξαίρεση την θυγατρική εταιρία στην Αλβανία.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Ο Όμιλος κατέχει κάποια χρεόγραφα μειωμένης αξίας που έχουν χαρακτηριστεί ως Διαθέσιμα προς πώληση Περιουσιακά Στοιχεία, τα οποία αποτυπώνονται στην εύλογη αξία μέσω Ιδίων Κεφαλαίων .

Ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών. Η κερδοφορία του Ομίλου και των θυγατρικών του μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών οι οποίες συμμετέχουν στο σύνολο του κόστους και των δαπανών κατά 50% περίπου.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι παράγωγα του πετρελαίου και ως εκ τούτου επηρεάζονται έμμεσα από τις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Πρόκειται κυρίως για αιθυλένια τα οποία δεν είναι χρηματιστηριακά προϊόντα.

Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του ομίλου.

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.
Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης και μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις. Στην σημείωση 17 αναλύονται τα υπόλοιπα των πελατών βάση κατηγοριοποιήσεων υπέρβασης ή μη των καθορισμένων πιστωτικών ορίων, καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις κάλυψης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες.

(δ) Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Οι στόχοι του ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα του ομίλου να συνεχίσει να υπάρχει ως οικονομική οντότητα και στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους και να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή για να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

Η εταιρία και ο όμιλος δεν χρησιμοποιούν λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων.

4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έδρα:

Η Εταιρία έχει έδρα στην Θήβα, 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας. Σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις στην έδρα της εταιρίας λειτουργούν βιομηχανοστάσιο και χώροι γραφείων.

Υποκαταστήματα:

Η εταιρία λειτουργεί υποκαταστήματα σε μισθωμένους χώρους, ειδικότερα γραφεία στα οποία στεγάζονται τμήματα πωλήσεων με σκοπό την αμεσότερη πρόσβαση στα σημεία πώλησης.

Υποκατάστημα Αθήνας: Ιερά Οδό 88.
Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης: Κωλέττη & Καβάλας 2.

5. ΒΑΡΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Επί των ακινήτων της εταιρίας υφίστανται εμπράγματα βάρη € 49.782 χιλιάδες προς εξασφάλιση τραπεζικών υποχρεώσεων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονται την 31/12/2017 σε € 37.985 χιλιάδες. Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 χιλ. ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων.

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΣΤΙΣ 31.12.2017

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται με αριθμοδείκτες η μεταβολή βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών.

Βασικοί Αριθμοδείκτες Ομίλου ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.	2017	2017	2016	2016
	Χιλ. EUR	%	Χιλ. EUR	%
1) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	33.049	41%	34.438	41%
Σύνολο Ενεργητικού	79.973		84.566	
2) Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	46.924	59%	50.127	59%
Σύνολο Ενεργητικού	79.973		84.566	
3) Ίδια κεφάλαια	11.149	16%	11.196	15%
Σύνολο Υποχρεώσεων	68.824		73.369	
4) Σύνολο Υποχρεώσεων	68.824	86%	73.369	87%
Σύνολο Παθητικού	79.973		84.566	
5) Ίδια Κεφάλαια	11.149	14%	11.196	13%
Σύνολο Παθητικού	79.973		84.566	
6) Ίδια κεφάλαια	11.149	24%	11.196	22%
Μη κυκλοφορούν Ενεργητικό	46.924		50.127	
7) Κυκλοφορούν Ενεργητικό	33.049	1,43	34.438	1,38
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	23.065		24.947	
8) Καθαρά Αποτελ. Εκμετ.	2.705	4,9%	3.940	6,8%
Πωλήσεις	54.725		57.908	
9) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	681	1,2%	1.752	3,0%
Πωλήσεις	54.725		57.908	
10) Καθαρά Αποτελ. πρό Φόρων	681	6%	1.752	16%
Ίδια Κεφάλαια	11.149		11.196	
11) Μικτά αποτελέσματα	9.388	17%	11.569	20%
Πωλήσεις	54.725		57.908	
12) Καθαρός Δανεισμός	45.069	6,84	47.674	6,19
EBITDA	6.586		7.702	

7. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η εταιρία εξακολουθεί να συμμετέχει ενεργά στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος έχοντας συμβληθεί με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης-Ανακύκλωσης Α.Ε αποδίδοντας ετήσιες εισφορές, συμβάλλοντας ενεργά στο μείζον θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος. Επίσης, η εταιρία δίνει μεγάλη βαρύτητα στην διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων και στην ασφαλή απομάκρυνση τους. Τέλος, όλες οι εγκαταστάσεις μας λειτουργούν βάσει εγκεκριμένης αδείας και έχουν έγκριση περιβαλλοντολογικών όρων. Όλες οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις ανανεώνονται πάντα σύμφωνα με τις επιταγές των νόμων.

Οι όροι απασχόλησης του προσωπικού, όπως αμοιβές, ασφαλιστικές εισφορές, άδειες, αποζημιώσεις κ.λ.π., είναι με βάση την κείμενη νομοθεσία και τηρούνται όλοι οι όροι ασφαλείας.

Η Εταιρία παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζομένους της να σέβονται τη διαφορετικότητα κάθε υπαλλήλου ή συνεργάτη της και να μην αποδέχονται οποιαδήποτε συμπεριφορά που ενδέχεται να δημιουργεί διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Η εταιρεία το 2017 απασχόλησε κατά μέσο όρο έτους 388 εργαζομένους, ανεξαρτήτως φύλου και ηλικίας και πάγια πολιτική της είναι η παροχή ίσων ευκαιριών στους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών. Οι σχέσεις της εταιρείας με το προσωπικό της είναι άριστες και δεν παρουσιάζονται εργασιακά προβλήματα. Σέβεται τα δικαιώματα των εργαζομένων και τηρεί την εργατική Νομοθεσία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. δεν προτείνει την διανομή μερίσματος για την χρήση που έληξε την 31.12.2017.

Μετά τα παραπάνω συζητηθέντα και αποφασισθέντα, μη υπάρχοντος άλλου θέματος για συζήτηση, λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Ακριβές αντίγραφο από το βιβλίο πρακτικών του Δ.Σ.
Θήβα, 8 Μαΐου 2018

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ
Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΣΟΛ Crowe SOL

ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ενοποιημένες ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην «Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων» , αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλόλητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.

- Αποφαινόμαστε για την καταλληλόλητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής παραδοχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2018

Δημήτριος Ε. Κακούρας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 13291

ΣΟΛ Crowe SOL
ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ

Συνεργαζόμενοι Ορκωτοί Λογιστές Α.Ε.
Μέλος της Crowe Horwath International
Φωκ. Νέγρη 3, 11 257 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ **(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)**	**Σημ.**	**Όμιλος**		**Εταιρία**	
		31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Ενσώματα πάγια	13	40.067	43.219	40.080	43.245
Άϋλα περιουσιακά στοιχεία	14	6.733	6.733	6.733	6.733
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	15	0	0	2.249	2.249
Λοιπές επενδύσεις	16	124	175	16	68
		46.924	**50.127**	**49.079**	**52.295**
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία					
Αποθέματα	18	12.758	12.430	12.226	12.013
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	17	19.500	20.746	18.674	19.992
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	20	324	324	324	324
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	19	467	938	314	748
		33.049	**34.438**	**31.538**	**33.077**
Σύνολο Ενεργητικού		**79.973**	**84.566**	**80.617**	**85.372**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	21	10.605	10.605	10.605	10.605
Μετοχές υπέρ το άρτιο		5.791	5.791	5.791	5.791
Αποθεματικά	22	22.570	22.570	22.570	22.570
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής		-205	-81	0	0
Κέρδη (ζημίες) εις νέον		64	871	(239)	836
Κέρδη (ζημίες) προηγουμένων χρήσεων		(27.929)	(28.799)	(26.201)	(27.037)
		10.896	**10.957**	**12.526**	**12.765**
Δικαιώματα μειοψηφίας		254	240	0	0
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**11.149**	**11.196**	**12.526**	**12.765**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	25	36.501	39.485	36.485	39.485
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	5.533	5.331	5.565	5.362
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία	24	2.946	2.655	2.946	2.655
Επιχορηγήσεις	26	0	0	0	0
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	28	779	952	779	952
		45.759	**48.422**	**45.775**	**48.454**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	27	14.025	15.819	13.287	15.026
Τρέχων φόρος εισοδήματος	11	5	1	0	0
Δάνεια	25	9.035	9.127	9.030	9.127
		23.065	**24.947**	**22.317**	**24.154**
Σύνολο υποχρεώσεων		**68.824**	**73.369**	**68.092**	**72.607**
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		**79.973**	**84.566**	**80.617**	**85.372**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ		Όμιλος		Εταιρία	
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)	**Σημ.**	**01/01/2017 31/12/2017**	**01/01/2016 31/12/2016**	**01/01/2017 31/12/2017**	**01/01/2016 31/12/2016**
Πωλήσεις	7	54.725	57.908	52.885	56.303
Κόστος πωληθέντων	8	(45.337)	(46.339)	(43.920)	(45.091)
Μικτό κέρδος		**9.388**	**11.569**	**8.964**	**11.213**
Έξοδα διάθεσης	8	(4.043)	(4.807)	(3.848)	(4.623)
Έξοδα διοίκησης	8	(3.036)	(3.301)	(2.828)	(3.075)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) εκμετάλλευσης (καθαρά)	9	395	479	395	499
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**2.705**	**3.940**	**2.683**	**4.013**
Χρηματοοικονομικά έξοδα (καθαρά)	10	(2.023)	(2.187)	(2.325)	(2.292)
Κέρδη /(ζημιές) προ φόρων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**681**	**1.752**	**358**	**1.721**
Φόρος εισοδήματος	11	(321)	(796)	(317)	(796)
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**360**	**956**	**41**	**925**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού		(125)	(111)	0	0
Αναλογιστικά κέρδη-ζημίες εγγγραφών αποζημιώσεων προσωπικού		(280)	(90)	(280)	(90)
Καθαρά κέρδη /(ζημιές) περιόδου		**(45)**	**756**	**(239)**	**836**
Κατανεμόμενα σε:					
Μετόχους της μητρικής		(61)	760	(239)	836
Δικαιώματα μειοψηφίας		16	(4)	0	0
		(45)	**756**	**(239)**	**836**
Κέρδη / (ζημίες) πρό φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων.		**6.586**	**7.702**	**6.552**	**7.767**

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	ΕΤΑΙΡΙΑ				
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο**	**Αποθεματικά**	**Κέρδη/(ζημιές) εις νέον**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(27.037)**	**11.929**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου			0	925	925
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(90)	(90)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.201)**	**12.765**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.201)**	**12.765**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				41	41
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(280)	
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(26.441)**	**12.526**

ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Κεφάλαιο υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Κέρδη/(ζημιές) εις νέον	Δικαιώματα Μειοψηφίας	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.770)**	**245**	**10.442**
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				960	(4)	956
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				(111)		(111)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(90)		(90)
Φόρος Μερισμάτων				0	(1)	(1)
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια				**(200)**	**(1)**	**(202)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.010)**	**240**	**11.196**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	10.605	5.791	22.570	(28.010)	240	11.196
Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) περιόδου				344	16	360
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής θυγατρικών εξωτερικού				(125)		(125)
Επίδραση αναλογιστικών κερδών-ζημιών προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού				(280)		(280)
Φόρος Μερισμάτων					(2)	(2)
Καθαρό κέρδος/ζημία που αναγνωρίστηκε στα ίδια κεφάλαια						**(407)**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2017	**10.605**	**5.791**	**22.570**	**(28.070)**	**254**	**11.149**

Κατάσταση ταμειακών ροών

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	681	1.752	358	1.721
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	3.882	3.763	3.869	3.754
Απομειώσεις	0	0	0	0
Προβλέψεις	338	1.294	338	1.294
Κέρδη /ζημίες από πώληση παγίων	289	(13)	289	(13)
Συναλλαγματικές διαφορές	(298)	(115)	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.321	2.302	2.325	2.292
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(714)	286	(599)	254
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	2.154	465	2.231	507
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(1.316)	(1.765)	(1.443)	(1.775)
Μείον:				
Καταβεβλημένοι φόροι	(1)	0	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**7.337**	**7.969**	**7.368**	**8.034**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άϋλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(2.727)	(2.918)	(2.722)	(2.913)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής	0	0	0	0
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άϋλων παγίων	258	38	258	38
Τόκοι εισπραχθέντες	0	0	0	0
Τόκοι Μερισμάτων	(2)	(1)	0	0
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(2.470)**	**(2.881)**	**(2.464)**	**(2.875)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	434	482	432	483
Εξοφλήσεις δανείων	(3.530)	(2.499)	(3.530)	(2.499)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	0	(9)	0	(9)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(2.242)	(2.584)	(2.241)	(2.578)
Προμήθειες ομολογιακού δανείου 2015	0	(210)	0	(210)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(5.338)**	**(4.820)**	**(5.339)**	**(4.814)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**(471)**	**268**	**(435)**	**345**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**938**	**671**	**748**	**403**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**467**	**938**	**314**	**748**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1. Γενικές πληροφορίες

Η ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. (η «Εταιρεία») και οι θυγατρικές της (μαζί ο «Όμιλος») δραστηριοποιείται στον χώρο της πλαστικής και χάρτινης συσκευασίας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στις χώρες της Ευρώπης ,Λουξεμβούργο, Κύπρο και Αλβανία.

Η «ΜΟΡΝΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ», με διακριτικό τίτλο «ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.» ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1993 (ΦΕΚ 4131/10.10.1991).

Η Εταιρία έχει έδρα στην Θήβα, 7ο χιλ/τρο οδού Θήβας Χαλκίδας.

Η Εταιρία είναι καταχωρημένη στα Μητρώα Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης, Γ.Γ. Εσωτερικού Εμπορίου, με Αρ. 24908/11/Β/91/25 και Αρ. Γ.Ε.Μ.Η 13384017000.Η διάρκεια της Εταιρίας ορίσθηκε μέχρι το έτος 2041.

Ο σκοπός της Εταιρίας έχει ως εξής:

α) Η παραγωγή ή/και εμπορία πρώτων υλών και υλικών συσκευασίας προορισμένων για παραγωγή και συσκευασία βιομηχανικών προϊόντων, τροφίμων και ποτών πάσης φύσεως.

β) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού και η εμπορία μηχανημάτων και εξοπλισμού προορισμένων για την συγκρότηση και τη λειτουργία βιομηχανιών πάσης φύσεως, καθώς επίσης και ειδών εξοπλισμού εστιατορίων, ξενοδοχείων και γενικώς ειδών χρησιμοποιουμένων για την ενδιαίτηση.

γ) Η άσκηση γενικού εμπορίου τροφίμων (εισαγωγικού και εξαγωγικού), είτε για λογαριασμό της ίδιας της εταιρείας, είτε για λογαριασμό τρίτων.

δ) Η εκπόνηση μελετών και η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις επί θεμάτων οργανώσεως, διοικήσεως, διακινήσεως εμπορίου, μεταφοράς τεχνολογίας και αναπτύξεως.

ε) Η αντιπροσώπευση στην Ελλάδα οίκων του εξωτερικού που παράγουν ή και εμπορεύονται τεχνογνωσία (Know-how) και τεχνικό εξοπλισμό.

στ) Η αγορά και η πώληση μετοχών εταιριών που λειτουργούν στην Ελλάδα και/ή στο εξωτερικό.

Οι Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου για την περίοδο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 8 Μαΐου 2018.

Οι θυγατρικές εταιρίες οι οποίες περιελήφθησαν στις επισυναπτόμενες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, περιγράφονται στην σημείωση 2.3.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από την διοίκηση βάση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης («ΔΠΧΑ»), περιλαμβανομένων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ).

Όλα τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και ισχύουν κατά την σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων έχουν υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας επικύρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής («ΕΕ»), εκτός από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 39 «Χρηματοοικονομικά Εργαλεία: Αναγνώριση και Επιμέτρηση». Σε συνέχεια της εισήγησης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης, το Συμβούλιο υιοθέτησε τους Κανονισμούς 2086/2004 και 1864/2005 που απαιτούν την χρήση του ΔΛΠ 39 , εκτός από τις συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν σε αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου καταθέσεων, από όλες τις εισηγμένες εταιρίες από την 1η Ιανουαρίου 2005.

Επειδή ο Όμιλος δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις που αφορούν στην αντιστάθμιση χαρτοφυλακίου που δεν απαιτούνται από την έκδοση του ΔΛΠ 39 που έχει επικυρωθεί από την ΕΕ, οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία και την παρουσίαση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των οικονομικών πληροφοριών της Εταιρίας και του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας και είναι περίπλοκες, αναφέρονται στην Σημείωση 4.

2.2 Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων.

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2017 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω:

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2017

ΔΛΠ 12 (Τροποποίηση) "Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές"

Η τροποποίηση διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό σχετικά με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε μη πραγματοποιηθείσες ζημιές που έχουν προκύψει από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Η τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου .

ΔΛΠ 7 Καταστάσεις ταμειακών ροών (Τροποποίηση) "Γνωστοποιήσεις"

Η τροποποίηση εισάγει υποχρεωτικές γνωστοποιήσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές των υποχρεώσεων που προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις θα απαιτούν από τις οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μεταβολών που προέρχονται από ταμειακές ροές και μεταβολές μη ταμειακής φύσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017.

Η τροποποίηση δεν έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία (ή και τον Όμιλο)

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης. Το πρότυπο θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9.Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, με βάση το επιχειρηματικό μοντέλο της επιχείρησης για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Εκτός από τον πιστωτικό κίνδυνο της οντότητας, η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων δεν έχει αλλάξει σε σχέση με τις υπάρχουσες απαιτήσεις. Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 9, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές της (του) καταστάσεις.

Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018.

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31.

Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε βημάτων που θα εφαρμόζεται για έσοδα που προκύπτουν από μια σύμβαση με έναν πελάτη (με περιορισμένες εξαιρέσεις), ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών . Οι απαιτήσεις του προτύπου θα εφαρμόζονται επίσης για την αναγνώριση και επιμέτρηση των κερδών και ζημιών από την πώληση ορισμένων μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που δεν αποτελούν παραγωγή από συνήθεις δραστηριότητες της οικονομικής οντότητας (π.χ., πωλήσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ή άυλων περιουσιακών στοιχείων).

Θα απαιτούνται εκτεταμένες γνωστοποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης του συνόλου των εσόδων, πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις απόδοσης, αλλαγές στα υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων σύμβασης και των υποχρεώσεων σύμβασης μεταξύ των περιόδων και βασικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Το ΔΠΧΑ 15 υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Σεπτεμβρίου 2016.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης της επίδρασης του ΔΠΧΑ 15, καθώς η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου στο μέλλον μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις χρηματοοικονομικές του καταστάσεις.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου. Η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Σεπτεμβρίου τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 4 ώστε να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου προτύπου χρηματοοικονομικών μέσων (ΔΠΧΑ 9), πριν από την εφαρμογή του νέου τροποποιημένου από το συμβούλιο ΔΠΧΑ 4. Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις: επικάλυψη και αναβολή. Το τροποποιημένο πρότυπο θα:

• δίνει την δυνατότητα στις εταιρίες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, και όχι στο κέρδος ή τη ζημία, την αστάθεια (ή τις τυχόν αποκλίσεις) που μπορεί να προκύψει (ουν) όταν το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

• παρέχει στις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες κατά κύριο λόγο συνδέονται με τις ασφάλειες, μια προαιρετική προσωρινή εξαίρεση από την εφαρμογή ΔΠΧΑ 9 μέχρι το 2021. Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 3η Νοεμβρίου 2017.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά

με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31η Οκτωβρίου 2017.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων να μην διενεργείται στο ιστορικό κόστος αλλά στην τρέχουσα αξία με τρόπο συνεπή και με τη χρήση:

- αμερόληπτων αναμενόμενων σταθμισμένων εκτιμήσεων μελλοντικών ταμειακών ροών με βάση επικαιροποιημένες παραδοχές,
- προεξοφλητικών επιτοκίων που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά ταμειακών ροών των συμβάσεων και
- εκτιμήσεων σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς και μη κινδύνους που προκύπτουν από την έκδοση των ασφαλιστήριων συμβολαίων.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 10 (Τροποποίηση) «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Συμμετοχές σε Συγγενείς Επιχειρήσεις και Κοινοπραξίες» - Πώληση ή Εισφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ του Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του

Η κύρια συνέπεια της τροποποίησης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Σεπτεμβρίου 2014, είναι ότι ολόκληρο το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει μια επιχείρηση (είτε αφορούν σε μια θυγατρική ή όχι). Ένα μερικό κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται όταν μια συναλλαγή περιλαμβάνει στοιχεία ενεργητικού που δεν συνιστούν επιχείρηση, ακόμη και αν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αφορούν σε μια θυγατρική. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2016 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με τη βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και το λογιστικό χειρισμό

σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά ή σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ' ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Η τροποποίηση διαγράφει τις «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με το αιτιολογικό ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες.

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

Η τροποποίηση διευκρίνισε το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι ορισμένες από τις γνωστοποιήσεις , ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενες προς πώληση, εκτός της υποχρέωσης για παροχή συνοπτικής χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2017. Ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες».

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται οι επενδύσεις σε συγγενής ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση.

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το

ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Η Διερμηνεία 22 διευκρινίζει το λογιστικό χειρισμό για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται για τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Σύμφωνα με τη διερμηνεία, η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Εάν υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

• εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών:

• η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές και

• η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητα αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμένει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

2.3 Ενοποίηση

(1) Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελούνται από τις οικονομικές καταστάσεις της Μητρικής και των θυγατρικών εταιρειών της. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι θυγατρικές εταιρείες που περιλήφθηκαν στην ενοποίηση μαζί με τα σχετικά ποσοστά συμμετοχής καθώς και τη δραστηριότητα κάθε θυγατρικής.

Πληροφοριακά στοιχεία για τις εταιρείες που ενοποιήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις για την περίοδο από 01 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2017 παρατίθενται ως ακολούθως:

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	% ΣΥΜ/ΧΗΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ
MORPACK CYPRUS ltd	ΚΥΠΡΟΣ	Εμπορία παντός είδους υλικών συσκευασίας & ειδών οικιακής φροντίδας	66,67
MORPACK ALBANIA SH.A.	ΑΛΒΑΝΙΑ	Παραγωγή & Εμπορία πλαστικών ειδά	100,00
OVERPACK HOLDING	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	Εταιρία Συμμετοχών	100,00

(α) Θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την μητρική. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η μητρική ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών. Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ΄ αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος εξαγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της εξαγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρίας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες αναγνωρίσθηκαν βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

(β) Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Συνδεδεμένες είναι οι επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της καθαρής θέσης και αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσεως. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημίες απομείωσης).

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν την λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συνδεδεμένης υπερβεί την αξία της επένδυσης στην συνδεδεμένη, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συνδεδεμένης.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

Στον Ισολογισμό της Εταιρίας οι επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις εφ' όσον υπάρχουν αναγνωρίζονται βάση της αρχής « ιστορικό κόστος μείον απομείωση».

2.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο Όμιλος παρακολουθεί οικονομικά στοιχεία πρωτογενώς βάσει του τομέα επιχειρηματικής δραστηριότητας και δευτερευόντως βάσει της γεωγραφικής περιοχής. Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

2.5 Μετατροπή ξένων Νομισμάτων

1) Λειτουργικό Νόμισμα και Νόμισμα παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις των Εταιρειών του Ομίλου συντάσσονται στο νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος (χώρα δραστηριότητας) στο οποίο κάθε εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Το νόμισμα μέτρησης και αναφοράς του Ομίλου από την 1 Ιανουαρίου 2002 είναι το Ευρώ, κατά συνέπεια οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το νόμισμα αποτίμησης της μητρικής εταιρείας.

(2) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε Ευρώ βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων προσαρμόζονται ώστε να αντανακλούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της ημερομηνίας σύνταξης. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές (και από τη μετατροπή στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα) αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

(3) Εταιρίες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από την μητρική γίνεται ως εξής:

- Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που υπάρχουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

- Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες περιόδου.

Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων και μεταφέρονται στ' αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν από την απόκτηση οικονομικών μονάδων εξωτερικού μετατρέπονται με τις ισοτιμίες της ημερομηνίας ισολογισμού.

2.6 Ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση στοιχείων ακινήτων και εξοπλισμού.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής, ανάλογα με το είδος και τη χρήση τους:

-	Κτίρια	30-50	έτη
-	Μηχανολογικός εξοπλισμός	4-20	έτη
-	Αυτοκίνητα	5-7	έτη
-	Λοιπός εξοπλισμός	5-7	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ισολογισμό.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα .

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα..

Χρηματοοικονομικά έξοδα που αφορούν στην κατασκευή στοιχείων ενεργητικού κεφαλαιοποιούνται για το χρονικό διάστημα που απαιτείται μέχρι την ολοκλήρωση της κατασκευής. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

2.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα είναι είτε γήπεδα ή κτήρια ή μέρη κτηρίων είτε και τα δύο που κατέχονται με σκοπό έσοδα από μισθώματα ή για κεφαλαιακούς σκοπούς ή και για τα δύο παρά για α) χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς ή β) πώληση κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρώνται στο κόστος απόκτησης το οποίο περιλαμβάνει το αρχικό κόστος αγοράς, τους φόρους, τους δασμούς και όλα τα έξοδα τα οποία είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση του ακινήτου πλην τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιαδήποτε ζημιά απομείωσης εάν υπάρχει. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν κτίρια και αποσβένονται σε διάστημα από 30 έως 50 έτη.

Τα έσοδα ενοικίων και τα λειτουργικά έξοδα των επενδύσεων σε ακίνητα συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και στα λοιπά έσοδα / (έξοδα) αντίστοιχα.

2.8 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το πλεόνασμα του κόστους εξαγοράς έναντι της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου στην αξία της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης θυγατρικής επιχείρησης κατά την ημέρα της εξαγοράς.

Η υπεραξία υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σε ετήσια βάση και αποτιμάται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Κατά την εκάστοτε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά κατά πόσον υφίστανται ενδείξεις απομείωσης. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, πραγματοποιείται ανάλυση με στόχο να αξιολογηθεί κατά πόσον η λογιστική αξία της υπεραξίας είναι πλήρως ανακτήσιμη.

Η υπεραξία κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών για λόγους ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών που αναμένεται να ωφεληθούν από την εξαγορά από την οποία προήλθε η υπεραξία.

(β) Σήματα και άδειες

Τα σήματα και οι άδειες αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται **από 5-15** χρόνια.

(γ) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 5 έως 8 χρόνια.

(δ) Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Τα έξοδα έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδα της χρήσης όταν αυτά προκύπτουν. Τα έξοδα που προκύπτουν λόγω αναπτυξιακών προγραμμάτων (και σχετίζονται με τον σχεδιασμό και δοκιμές νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζονται ως ασώματες ακινητοποιήσεις εάν είναι πιθανό να προσφέρουν στην εταιρεία μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Τα υπόλοιπα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στους λογαριασμούς εξόδων μόλις αυτά προκύπτουν. Έξοδα ανάπτυξής τα οποία σε προηγούμενες οικονομικές χρήσεις είχαν καταχωρηθεί σαν έξοδα, δεν καταχωρούνται σαν ασώματες

ακινητοποιήσεις σε μεταγενέστερη οικονομική χρήση. Τα έξοδα ανάπτυξης τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποσβένονται από την εκκίνηση της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος, βάση της σταθερής μεθόδου απόσβεσης κατά την περίοδο των αναμενόμενων ωφελειών του προϊόντος. Η χρονική περίοδος απόσβεσης που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο δεν υπερβαίνει τα 5 έτη. Σε περίπτωση διακοπής της εμπορικής δραστηριότητας του προϊόντος το αναπόσβεστο μέρος μεταφέρεται στα έξοδα.

2.9 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

2.10 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων πώλησης όπου συντρέχει περίπτωση.

2.11 Επενδύσεις και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού

Ο Όμιλος κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού του στις κάτωθι κατηγορίες : (α) δάνεια και απαιτήσεις και (β) διαθέσιμα προς πώληση.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε μία ενεργή αγορά. Συμπεριλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από αυτά με ωρίμανση άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως μη κυκλοφορούν ενεργητικό. Οι απαιτήσεις εντάσσονται στον ισολογισμό είτε στην κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» είτε στην κατηγορία « Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα ».

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους. Το ποσό της ζημίας απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

Για τις χρήσεις σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος δεν είχε απαιτήσεις από συμβάσεις δανείων.

(β) Διαθέσιμα προς πώληση

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτελούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία είτε έχουν οριστεί σε αυτή την κατηγορία είτε δεν εντάσσονται

σε καμία από τις άλλες κατηγορίες. Συμπεριλαμβάνονται στα μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού εκτός εάν η διοίκηση σκοπεύει να πωλήσει τις συμμετοχές εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώνται στην εύλογη αξία και το κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί απομείωση. Για τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Οι ζημιές απομείωσης που καταχωρούνται στα αποτελέσματα δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων.

2.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.13 Στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού (ή ομάδες στοιχείων προς πώληση) ταξινομούνται ως περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται για πώληση και αναγνωρίζονται στην χαμηλότερη μεταξύ λογιστικής αξίας και καθαρής τιμής πώλησης, εάν η λογιστική αξία ανακτάται κυρίως μέσω της πώλησης και όχι από την συνεχή χρήση τους.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 5 από 1 Ιανουαρίου 2005, με εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του προτύπου. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 5 κατέληξε σε αλλαγή της λογιστικής αρχής για τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση. Τα στοιχεία μη κυκλοφορούντος ενεργητικού που προορίζονται για πώληση δεν παρουσιάζονταν προηγουμένως ως κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία ή βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Δεν υπήρχε διαφορά στην αποτίμηση μεταξύ των μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων που προορίζονταν για πώληση και αυτών που προορίζονταν για συνεχή χρήση.

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 5 δεν επηρεάζει άλλως τις οικονομικές καταστάσεις του προηγουμένου έτους, με εξαίρεση τον επηρεασμό στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων και στις ταμειακές ροές των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων.

2.14 Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.15 Τρέχων και Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που θεσπίζονται ή ουσιωδώς θεσπίζονται την ημέρα της κατάστασης οικονομικής θέσης σε εκείνες τις χώρες που οι θυγατρικές εταιρείες του ομίλου λειτουργούν και παράγουν φορολογητέο εισόδημα. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο οικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάσει την κατάσταση οικονομικής θέσης.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις με εξαίρεση την περίπτωση στην οποία η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο, οπότε είναι πιθανόν ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιωδώς τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

2.16 Παροχές στο προσωπικό

Συντάξεις και άλλες συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις: Οι εταιρείες του Ομίλου έχουν διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα ανάλογα με τις συνθήκες της τοπικής αγοράς και πρακτικές των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Αυτά τα προγράμματα γενικά χρηματοδοτούνται με πληρωμές σε ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες καθορίζονται από περιοδικές αναλογιστικές μελέτες. Ο Όμιλος συνεισφέρει τόσο στα προγράμματα καθορισμένων παροχών όσο και σε αυτά των καθορισμένων εισφορών.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό ή παρόμοιο πρόγραμμα το οποίο ορίζει την χορήγηση ενός ποσού σαν σύνταξη ή αποζημίωση, συνήθως σε συνάρτηση ενός η περισσοτέρων παραγόντων, όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας ή ο μισθός. Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο ο Όμιλος καταβάλει σταθερές εισφορές σε κάποια ξεχωριστή οντότητα (ταμείο) χωρίς να έχει περαιτέρω νομικές ή συμβατικές υποχρεώσεις για καταβολή πρόσθετων εισφορών εάν το ταμείο δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να καταβάλει όλες τις παροχές στους εργαζόμενους ανάλογες με την υπηρεσία τους στην τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους.

Η υποχρέωση σχετικά με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συντάξεων ή οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένων περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών τερματισμού απασχόλησης, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος μέσα στον αναμενόμενο μέσο εργασιακό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.
Για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η εταιρεία θα πληρώνει εισφορές σε ξεχωριστό ταμείο υποχρεωτικά βάσει συμβατικής υποχρέωσης ή προαιρετικά. Με την καταβολή των εισφορών η εταιρεία δεν έχει περαιτέρω υποχρεώσεις. Οι τακτικές εισφορές αποτελούν καθαρά περιοδικά έξοδα για το έτος στο οποίο είναι καταβλητέα και σαν τέτοια περιλαμβάνονται στο κόστος προσωπικού.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης:
Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν η απασχόληση ενός εργαζόμενου λήγει, πριν την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης ή όποτε ένας εργαζόμενος αποδέχεται εθελουσία έξοδο ως αντάλλαγμα για αυτές τις παροχές.

Η υποχρέωση στο προσωπικό λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης περιλαμβανομένων και ορισμένων μη-χρηματοδοτούμενων παροχών, είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (όταν είναι χρηματοδοτούμενο), μαζί με τις αναπροσαρμογές για αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καθώς και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η υποχρέωση για αποζημιώσεις λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης, υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης, προσδιορίζεται από τις εκτιμώμενες ταμιακές εκροές χρησιμοποιώντας τα επιτόκια κρατικών ή εταιρικών ομολόγων υψηλής αξιοπιστίας, των οποίων η λήξη προσεγγίζει αυτήν της σχετικής υποχρέωσης.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από υφιστάμενες αναπροσαρμογές, αλλαγές στις αναλογιστικές παραδοχές και τροποποιήσεις των συνταξιοδοτικών προγραμμάτων χρεώνονται ή πιστώνονται στην Κατάσταση συνολικού εισοδήματος ανάλογα με το μέσο όρο της υπολειπόμενης υπηρεσίας των εργαζομένων που αφορούν.

Επιδόματα απόδοσης:

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Ο Όμιλος καταχωρεί την υποχρέωση καταβολής πριμ αποδοτικότητας εφ' όσον αυτά έχουν επισήμως εγκριθεί από τα ανώτατα κλιμάκια διοίκησης του Ομίλου.

2.17 Επιχορηγήσεις

Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους. Ληφθείσες επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν. Οι ληφθείσες επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσωμάτων παγίων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης με την σταθερή μέθοδο κατά την αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

2.18 Προβλέψεις

Προβλέψεις καταχωρούνται όταν ο Όμιλος έχει παρούσα, νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων ώστε να τακτοποιηθεί υποχρέωση, και μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση του ποσού. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη για επιζήμιες συμβάσεις όταν τα αναμενόμενα οφέλη που θα παραχθούν από τη σύμβαση είναι μικρότερα από το αναπόφευκτο κόστος των υποχρεώσεων στο πλαίσιο της σύμβασης. Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης περιλαμβάνουν τις ρήτρες λήξης μισθώσεων και τις παροχές εξόδων υπαλλήλων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται νόμιμα ή τεκμαιρόμενα στην υλοποίηση του σχετικού προγράμματος αναδιάρθρωσης. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

2.19 Αναγνώριση Εσόδων/Εξόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων αγαθών και παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα διεταιρικά έσοδα μέσα στον Όμιλο απαλείφονται πλήρως. Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

(α) Πωλήσεις αγαθών

Οι πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος παραδίδει τα αγαθά στους πελάτες, τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από αυτούς και η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

(β) Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(γ) Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

(δ) Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα λογίζονται στη βάση του δεδουλευμένου, σύμφωνα με την ουσία των σχετικών συμβάσεων.

(ε) Μερίσματα

Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως σε δεδουλευμένη βάση.

2.20 Μισθώσεις

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.
Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.21 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκιο, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές επιτοκίων. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος (futures/ forwards) και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου (swaps) με σκοπό να αντισταθμίσει την έκθεσή του σε συγκεκριμένους κινδύνους.

(α) Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών του Ομίλου διεξάγεται σε Ευρώ. Ο Όμιλος κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους. Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε θυγατρικές που δραστηριοποιούνται σε χώρες της αλλοδαπής, των οποίων η καθαρή θέση είναι εκτεθειμένη πιθανόν σε συναλλαγματικό κίνδυνο κατά την μετατροπή των οικονομικών τους καταστάσεων για σκοπό ενοποίησης. Ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό βαθμό σε αυτή την μορφή κινδύνου, καθώς οι περισσότερες εταιρίες του έχουν ως λειτουργικό νόμισμα το Ευρώ, με εξαίρεση την θυγατρική εταιρία στην Αλβανία.

(ii) Κίνδυνος από μεταβολές τιμών

Ο Όμιλος κατέχει κάποια χρεόγραφα μειωμένης αξίας που έχουν χαρακτηριστεί ως Διαθέσιμα προς πώληση Περιουσιακά Στοιχεία ,τα οποία αποτυπώνονται στην εύλογη αξία μέσω Ιδίων Κεφαλαίων .

Ο Όμιλος εκτίθεται στις μεταβολές της αξίας των πρώτων υλών . Η κερδοφορία του Ομίλου και των θυγατρικών του μπορεί να επηρεαστεί (είτε θετικά, είτε αρνητικά) από τη διακύμανση των τιμών των πρώτων υλών οι οποίες συμμετέχουν στο σύνολο του κόστους και των δαπανών κατά 50% περίπου.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι παράγωγα του πετρελαίου και ως εκ τούτου επηρεάζονται έμμεσα από τις διακυμάνσεις των τιμών του πετρελαίου. Πρόκειται κυρίως για αιθυλένια τα οποία δεν είναι χρηματιστηριακά προϊόντα.

Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα του ομίλου.

(iii) Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου συνδέονται με κυμαινόμενα επιτόκια τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς μπορούν είτε να παραμείνουν κυμαινόμενα ή να μετατραπούν σε σταθερά. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

Οι εταιρίες του Ομίλου χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους καθώς και τις ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης και μέσω τραπεζικού δανεισμού, με συνέπεια να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα τους με χρεωστικούς τόκους. Σημαντικές αυξήσεις στα επιτόκια ενδέχεται να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα των εταιριών που συμμετέχουν στην ενοποίηση.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Κανένας πελάτης δεν έχει τέτοια ποσοστά αγορών από τον Όμιλο που να δικαιολογεί αυξημένη εξάρτηση και επομένως ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανεμημένος σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Από την Διεύθυνση Πιστωτικού Ελέγχου ορίζονται πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματες ή άλλες εξασφαλίσεις. Στην σημείωση 17 αναλύονται τα υπόλοιπα των πελατών βάση κατηγοριοποιήσεων υπέρβασης ή μη των καθορισμένων πιστωτικών ορίων , καθώς και οι αντίστοιχες προβλέψεις κάλυψης του σχετικού πιστωτικού κινδύνου.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα έχοντας ικανά ταμειακά διαθέσιμα καθώς και διαθέτοντας επαρκή πιστωτικά όρια με τις συνεργαζόμενες Τράπεζες.

(δ) Διαχείριση Κεφαλαιακού Κινδύνου

Οι στόχοι του ομίλου κατά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει την ικανότητα του ομίλου να συνεχίσει να υπάρχει ως οικονομική οντότητα και στο μέλλον για να είναι σε θέση να προσφέρει αποδόσεις στους μετόχους και οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους και να διατηρήσει μία κατάλληλη κεφαλαιακή δομή για να μειώσει το κόστος του κεφαλαίου.

3.2 Προσδιορισμός των ευλόγων αξιών

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση τη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για τον Όμιλο για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φορολόγηση σε διάφορες χώρες και απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από αναμενόμενους φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων για το εάν θα του επιβληθούν επιπλέον φόροι. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας, γίνεται σε ετήσια βάση σύμφωνα με την λογιστική πολιτική που περιγράφεται στην σημείωση 14. Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεως αυτών. Οι υπολογισμοί της αξίας χρήσης απαιτούν την χρήση εκτιμήσεων.

5. Εποχικότητα

Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι δραστηριότητες των εταιριών του Ομίλου δεν επηρεάζονται από εποχικούς παράγοντες.

6. Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο όμιλος διαχωρίζεται στους παρακάτω επιχειρηματικούς τομείς :

1. Άκαμπτη Συσκευασία
2. Εύκαμπτη Συσκευασία
3. Χάρτινη Συσκευασία
4. Λοιπά

Τα αποτελέσματα ανά τομέα για την περίοδο από 01/01/2017 έως 31/12/2017 και από 1/1/2016 έως 31/12/2016 καθώς και η ανάλυση των ενσώματων παγίων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016 παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες :

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2017)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2017-31/12/2017)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	28.554	17.153	5.601	1.576	**52.885**
Κόστος Πωληθέντων	21.174	16.329	5.130	1.288	**43.920**
Μικτό Κέρδος	**7.380**	**824**	**471**	**288**	**8.964**
Έξοδα διάθεσης	(2.060)	(525)	(354)	(910)	**(3.848)**
Έξοδα διοίκησης	(1.806)	(569)	(354)	(100)	**(2.828)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	320	272	72	(269)	**395**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**3.834**	**3**	**(165)**	**(990)**	**2.683**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.255)	(754)	(246)	(69)	**(2.325)**
Κερδη Προ Φόρων	**2.579**	**(751)**	**(411)**	**(1.059)**	**358**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2017)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2017-31/12/2017)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	29.722	17.623	5.792	1.588	**54.725**
Κόστος Πωληθέντων	22.042	16.734	5.291	1.270	**45.337**
Μικτό Κέρδος	**7.680**	**889**	**501**	**318**	**9.388**
Έξοδα διάθεσης	(2.182)	(578)	(371)	(912)	**(4.043)**
Έξοδα διοίκησης	(1.921)	(619)	(370)	(126)	**(3.036)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	320	272	72	(269)	**395**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**3.897**	**(37)**	**(167)**	**(989)**	**2.705**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.091)	(657)	(214)	(61)	**(2.023)**
Κερδη Προ Φόρων	**2.806**	**(694)**	**(382)**	**(1.050)**	**681**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2016)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2016-31/12/2016)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	31.685	16.840	5.961	1.817	**56.303**
Κόστος Πωληθέντων	22.256	16.044	5.405	1.385	**45.091**
Μικτό Κέρδος	**9.429**	**796**	**556**	**432**	**11.213**
Έξοδα διάθεσης	(2.617)	(506)	(447)	(1.053)	**(4.623)**
Έξοδα διοίκησης	(2.021)	(558)	(380)	(116)	**(3.075)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	281	149	53	16	**499**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**5.072**	**(120)**	**(219)**	**(720)**	**4.013**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.290)	(685)	(243)	(74)	**(2.292)**
Κερδη Προ Φόρων	**3.782**	**(805)**	**(462)**	**(794)**	**1.721**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος (1/1/2016-31/12/2016)					
Ποσά σε Ευρώ '000	**ΑΚΑΜΠΤΗ**	**ΕΥΚΑΜΠΤΟΣ**	**ΧΑΡΤΙΝΗ**	**ΛΟΙΠΑ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
Πωλήσεις	32.797	17.214	6.107	1.791	**57.908**
Κόστος Πωληθέντων	23.073	16.389	5.528	1.350	**46.339**
Μικτό Κέρδος	**9.724**	**825**	**579**	**441**	**11.569**
Έξοδα διάθεσης	(2.738)	(555)	(461)	(1.053)	**(4.807)**
Έξοδα διοίκησης	(2.139)	(606)	(394)	(163)	**(3.301)**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης	269	143	51	15	**479**
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης	**5.117**	**(193)**	**(225)**	**(760)**	**3.940**
Χρηματοοικονομικά έξοδα - καθαρά	(1.231)	(654)	(231)	(72)	**(2.187)**
Κερδη Προ Φόρων	**3.886**	**(846)**	**(456)**	**(832)**	**1.752**

7. Δευτερεύων τύπος πληροφόρησης

	Όμιλος		Εταιρία	
Γεωγραφικοί τομείς	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
ΠΩΛΗΣΕΙΣ				
Χώρες Ευρωζώνης	50.549	54.051	48.709	52.447
Βαλκάνια	173	256	173	256
Άλλες χώρες	4.003	3.601	4.003	3.601
Σύνολο	**54.725**	**57.908**	**52.885**	**56.303**
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΓΙΩΝ (ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία)				
Χώρες Ευρωζώνης	46.800	49.952	46.813	49.978
Βαλκάνια	0	0	0	0
Άλλες χώρες	0	0	0	0
Σύνολο	**46.800**	**49.952**	**46.813**	**49.978**
ΣΥΝ. ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ				
Πωλήσεις προϊόντων	54.252	57.068	52.412	55.464
Έσοδα από υπηρεσίες	472	840	472	840
Σύνολο	**54.725**	**57.908**	**52.885**	**56.303**

8. Έξοδα ανά κατηγορία

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Κόστος Πωληθέντων				
Κόστος Α'&Β' Υλών -Υλικ. Συσκ/σίας & εμπορ/των	29.425	30.406	28.169	29.318
Μισθοδοσία	9.271	9.567	9.224	9.518
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	4.629	4.800	4.521	4.695
Αποσβέσεις	3.659	3.561	3.656	3.558
Λοιπά Έξοδα	(1.646)	(1.996)	(1.649)	(1.999)
Κόστος Πωληθέντων	**45.337**	**46.339**	**43.920**	**45.091**
Έξοδα Διάθεσης - Διανομής				
Γενικά Έξοδα	2.030	2.215	2.028	2.214
Μισθοδοσία	829	899	701	769
Έξοδα προώθησης και διαφήμισης	455	466	431	444
Μεταφορικά έξοδα	566	644	532	614
Αποσβέσεις	113	100	107	98
Απομειώσεις	50	484	50	484
Σύνολο Εξόδων Διάθεσης- Διανομής	**4.043**	**4.807**	**3.848**	**4.623**
Έξοδα Διοίκησης				
Γενικά Έξοδα	1.151	1.098	1.094	1.026
Μισθοδοσία	1.389	1.427	1.242	1.276
Αποσβέσεις	110	101	107	98
Απομειώσεις	386	675	386	675
Σύνολο Εξόδων Διοίκησης	**3.036**	**3.301**	**2.828**	**3.075**
Γενικό σύνολο	**52.415**	**54.447**	**50.597**	**52.789**

9. Άλλα λειτουργικά έσοδα – έξοδα (καθαρά)

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Εύρω '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ειδικές επιχορηγήσεις - επιδοτήσεις	44	1	44	1
Διάφορα πρόσθετα πωλήσεων	632	559	632	559
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση πάγιων περιουσιακών στοιχείων	(293)	13	(293)	13
Έσοδα από μερίσματα	-	-	-	20
Έσοδα/(έξοδα) προηγούμενων χρήσεων	(1)	5	(1)	5
Έσοδα από προβλέψεις προηγουμένων ετών	-	-	-	-
Άλλα έσοδα /(έξοδα)	13	(100)	13	(100)
Σύνολο	**395**	**479**	**395**	**499**

10. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Εύρω '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Έξοδα τόκων				
-Τραπεζικά δάνεια	2.275	2.289	2.268	2.278
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	0	0	0	0
	2.275	**2.289**	**2.268**	**2.279**
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	(251)	(101)	56	13
Σύνολο	**2.023**	**2.187**	**2.325**	**2.292**

11. Φόρος εισοδήματος

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Φόρος εισοδήματος				
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	**(5)**	**0**	**0**	**0**
Χρέωση/(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας	(317)	(796)	(317)	(796)
Φόροι	**(321)**	**(796)**	**(317)**	**(796)**
Χρέωση /(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας κατάσταση συνολικών εσόδων	115	37	115	37
Φόροι	**(207)**	**(759)**	**(203)**	**(759)**
Ποσά σε Ευρώ '000				
Φορος χρησης	(5)	0	0	0
Αναβαλλομενος φορος	(202)	(759)	(203)	(759)
	(207)	**(759)**	**(203)**	**(759)**

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Κερδη προ φορων				
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη στις αντίστοιχες χώρες	8	0	0	0
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(2)	0	0	0
Έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	0	0	0	0
Χρήση προηγούμενων μη αναγνωρισμένων ζημιών από	(1)	0	0	0
Έξοδα φορών για τα οποία δεν αναγνωρίζεται φόρος εισοδήματος ενεργητικού	0	0	0	0
Φόροι	**5**	**0**	**0**	**0**

Ορισμένες εταιρίες του Ομίλου παρουσιάζουν ζημιές προ φόρων και ως εκ τούτου δεν προκύπτει αναλογούν φόρος εισοδήματος.

12. Καθαρά κέρδη /(ζημίες) περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες

Δεν υπάρχουν τέτοια ποσά κατά την κλειόμενη χρήση.

13. Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Κίνηση Έτους– Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2017)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**18.020**	**68.333**	**2.403**	**88.756**
Προσθήκες περιόδου	30	1.189	32	1.252
Πωλήσεις περιόδου	0	(1.358)	(23)	(1.381)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2017	**18.051**	**68.163**	**2.412**	**88.626**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**(4.720)**	**(38.512)**	**(2.279)**	**(45.511)**
Αποσβέσεις περιόδου	(379)	(3.447)	(43)	(3.869)
Πωλήσεις περιόδου	0	811	23	834
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2017	**(5.099)**	**(41.148)**	**(2.298)**	**(48.546)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2017	**12.951**	**27.015**	**113**	**40.080**

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2017)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**18.020**	**68.438**	**2.444**	**88.902**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	**0**
Προσθήκες περιόδου	30	1.210	37	**1.277**
Πωλήσεις περιόδου	0	(1.358)	(23)	**(1.381)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2017	**18.051**	**68.290**	**2.458**	**88.798**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	**(4.720)**	**(38.655)**	**(2.308)**	**(45.683)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	**(0)**
Αποσβέσεις περιόδου	(379)	(3.456)	(46)	**(3.882)**
Πωλήσεις περιόδου	0	811	23	**834**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2017	**(5.099)**	**(41.301)**	**(2.331)**	**(48.731)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2017	**12.951**	**26.989**	**126**	**40.067**

Κίνηση Έτους – Εταιρία (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**17.923**	**65.500**	**2.533**	**85.956**
Προσθήκες περιόδου	98	3.000	64	3.161
Πωλήσεις περιόδου	0	(167)	(194)	(361)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**18.020**	**68.333**	**2.403**	**88.756**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**(4.342)**	**(35.324)**	**(2.427)**	**(42.093)**
Αποσβέσεις περιόδου	(378)	(3.330)	(46)	(3.754)
Πωλήσεις περιόδου	0	142	194	336
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**(4.720)**	**(38.512)**	**(2.279)**	**(45.511)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2016	**13.300**	**29.820**	**124**	**43.245**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Οικόπεδα και Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & Μηχ/κός εξοπλισμός	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**17.923**	**65.603**	**2.572**	**86.098**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	**0**
Προσθήκες περιόδου	98	3.002	66	**3.165**
Πωλήσεις περιόδου	0	(167)	(194)	**(361)**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**18.020**	**68.438**	**2.444**	**88.902**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	**(4.342)**	**(35.462)**	**(2.453)**	**(42.257)**
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	(0)	**(0)**
Αποσβέσεις περιόδου	(378)	(3.335)	(49)	**(3.763)**
Πωλήσεις περιόδου	0	142	194	**336**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβριου 2016	**(4.720)**	**(38.655)**	**(2.308)**	**(45.683)**
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβριου 2016	**13.300**	**29.783**	**136**	**43.219**

Τα οικόπεδα και τα κτίρια αναπροσαρμόσθηκαν για τελευταία φορά την 01/01/2004 από ανεξάρτητους εκτιμητές, βάση της απαλλαγής που επιτρέπει το ΔΠΧΑ 1. Το πλεόνασμα αναπροσαρμογής, καθαρό από αναβαλλόμενους φόρους πιστώθηκε στα κέρδη εις νέον των ιδίων κεφαλαίων.

14. Άυλα περιουσιακά Στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα.

ΟΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Σύνολο
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2017	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2017	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2017	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2017	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	**6.733**	**0**	**6.733**

ΟΜΙΛΟΣ *Ποσά σε Ευρώ '000*	Υπεραξία	Δαπάνες	Σύνολο
Κόστος ή εκτίμηση 1 Ιανουαρίου 2016	6.733	0	6.733
Προσθήκες	0	0	0
Υπόλοιπο 31.12.2016	6.733	0	6.733
Αποσβέσεις 01.01.2016	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0
Υπόλοιπο Αποσβέσεων 31 Δεκεμβρίου 2016	**0**	**0**	**0**
Αναπόσβεστο Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**6.733**	**0**	**6.733**

Η υπεραξία ύψους 6,7 εκατ. € αφορά την εξαγορά της εταιρίας ΠΕΡΙΠΑΚ από την ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. ως διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της εξαγορασθείσας εταιρίας και της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της ΠΕΡΙΠΑΚ. Η διοίκηση της εταιρίας διενήργησε έλεγχο απομείωσης της υπεραξίας με την μέθοδο της προεξόφλησης των μελλοντικών ταμειακών ροών για την χρήση 2017 και εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις που να καθιστούν αναγκαία την απομείωση της εν λόγω υπεραξίας στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

15. Επενδύσεις σε Συγγενείς Επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
Ποσά σε Ευρώ '000	**Ποσοστό συμμετοχής**	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
OVERPACK HOLDING	100,00%	0	0	2.103	2.103
MORPACK CYPRUS	66,66%	0	0	146	146
MORPACK ALBANIA	100,00%	0	0	0	0
		0	**0**	**2.249**	**2.249**

16. Λοιπές Επενδύσεις

Οι λοιπές επενδύσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε Ευρώ '000	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	107	107	0	0
Δοσμένες εγγυήσεις	125	176	125	176
Διαγραφή εγγυήσεων	(109)	(109)	(109)	(109)
Σύνολο	**124**	**175**	**16**	**68**

17. Πελάτες και λοιπές Απαιτήσεις (κυκλοφορούν ενεργητικό)

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Πελάτες	11.952	11.635	18.893	18.641
Πελάτες συνδεδεμένων μερών	8.176	10.664	8.176	10.664
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	3.040	2.988	10.252	10.202
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	**17.088**	**19.312**	**16.817**	**19.104**
Προκαταβολές	1.121	45	1.121	43
Λοιποί χρεώστες	987	1.086	432	543
Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	303	303	303	303
Σύνολο	**19.500**	**20.746**	**18.674**	**19.992**

ΟΜΙΛΟΣ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων (α)	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	14.640	2.448	3.040	**20.129**
Πρόβλεψη	0	0	(3.040)	**(3.040)**
Σύνολο	**14.640**	**2.448**	**0**	**17.088**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Υπόλοιπα εντός συμφωνηθέντων ορίων	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων (α)	Υπόλοιπα εκτός συμφωνηθέντων ορίων & επισφαλή	Σύνολο
Πελάτες	14.408	2.409	10.252	**27.069**
Πρόβλεψη	0	0	(10.252)	**(10.252)**
Σύνολο	**14.408**	**2.409**	**0**	**16.817**

Η Διοίκηση της εταιρίας θεωρεί ότι η λογιστική αξία των απαιτήσεων αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία τους (fair value).

Σημείωση (α)

Τα ποσά που βρίσκονται εκτός συμφωνηθέντων ορίων ο όμιλος εκτιμά ότι θα τα εισπράξει σε εύλογο χρονικό διάστημα από ιστορικά στοιχεία και δεν συντρέχει λόγος δημιουργίας πρόβλεψης

Σημείωση (β)

Η σημαντική διαφορά που εμφανίζεται στο λογαριασμό «Προβλέψεις απομείωσης» μεταξύ εταιρικών και ενοποιημένων μεγεθών αφορά κατά κύριο λόγο προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων έναντι θυγατρικής εταιρείας, τα κονδύλια της οποίας απαλείφονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

18. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Εμπορεύματα	1.035	957	492	532
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	8.203	7.815	8.203	7.815
Μείον : Πρόβλεψη απαξ/νων αποθεμάτων	670	732	670	732
Έτοιμα προιόντα	4.190	4.390	4.201	4.399
Σύνολο	**12.758**	**12.430**	**12.226**	**12.013**

Η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των 10 εκ. ευρώ προς εξασφάλιση αναληφθέντων δανείων.

19. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Διαθέσιμα στο ταμείο	18	19	2	5
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	450	919	311	744
Σύνολο	**467**	**938**	**314**	**748**

Οι βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας. Τα πραγματικά επιτόκια καθορίζονται σύμφωνα με τα euribor επιτόκια, διαπραγματεύονται κατά περίπτωση και έχουν περίοδο λήξης από 1 έως 6 μήνες.

20. Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση.

Οι Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση της Εταιρείας και του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία:				
ΠΕΤΖΕΤΑΚΗΣ (ΚΟ)	1	1	1	1
ELBISCO	323	323	323	323
Σύνολο	**324**	**324**	**324**	**324**

21. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρίας είναι ολοσχερώς καταβεβλημένο και αποτελείται από 3.607.281 ανώνυμες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας 2,94 ευρώ εκάστη και ανέρχεται σε €10.605.406.

Η Εταιρία δεν έχει πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών.

22. Αποθεματικά

Τα αποθεματικά του ομίλου αναλύονται σε :

Τακτικό αποθεματικό

Το Τακτικό Αποθεματικό σχηματίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν.2190/20, άρθρα 44 και 45) κατά την οποία ποσό τουλάχιστον ίσο με το 5% των ετησίων καθαρών (μετά φόρων) κερδών, είναι υποχρεωτικό να μεταφερθεί στο Τακτικό Αποθεματικό μέχρι το ύψος του να φθάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

Έκτακτα αποθεματικά

Τα έκτακτα αποθεματικά περιλαμβάνουν ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν δημιουργηθεί με αποφάσεις Τακτικών Γενικών Συνελεύσεων, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό κατόπιν σχετικής απόφασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και ποσά αποθεματικών τα οποία έχουν σχηματιστεί βάσει διατάξεων της Ελληνικής Νομοθεσίας. Τα ανωτέρω έκτακτα αποθεματικά έχουν σχηματιστεί από φορολογηθέντα κέρδη και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε περαιτέρω φορολόγηση σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους.

Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα και τα ειδικώς φορολογηθέντα αποθεματικά σχηματίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας από αφορολόγητα ή ειδικώς φορολογηθέντα έσοδα και κέρδη.

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν ή να διανεμηθούν με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά. Ο Όμιλος δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα συγκεκριμένα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΟΥ				
	Τακτικό αποθεματικό	**Εκτακτα αποθεματικά**	**Αφορολόγητα αποθεματικά**	**Σύνολο Αποθεματικών**
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2016	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2016 έως 31/12/2016	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2016	873	342	21.355	22.570
Υπόλοιπο στις 1 Ιανουαρίου 2017	873	342	21.355	22.570
Κίνηση περιόδου 01/01/2017 έως 31/12/2017	0	0	0	0
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβριου 2017	873	342	21.355	22.570

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11.153	11.296	10.830	10.976
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(16.686)	(16.627)	(16.396)	(16.339)
Σύνολο	**(5.533)**	**(5.331)**	**(5.565)**	**(5.362)**

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό θα ανακτηθούν ή θα τακτοποιηθούν σε περίοδο μεγαλύτερη των 12 μηνών μετά από την 31 Δεκεμβρίου 2017.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	(5.331)	(4.571)	(5.362)	(4.603)
Συναλλαγματικές διαφορές **Morpack Albania sha**	0	0	0	0
Χρέωση /(πίστωση) αποτελεσμάτων χρήσεως	(317)	(796)	(317)	(796)
Χρέωση /(πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	115	37	115	37
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**(5.533)**	**(5.331)**	**(5.565)**	**(5.362)**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής :

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:			**ΕΤΑΙΡΙΑ**		
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2016	**15.252**	**860**	**0**	**308**	**16.419**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	**0**
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	(1)	20	0	(100)	(81)
31 Δεκέμβριος 2016	**15.252**	**879**	**0**	**208**	**16.339**
1 Ιανουάριος 2017	**15.252**	**879**	**0**	**208**	**16.339**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	(1)	13	0	45	57
31 Δεκέμβριος 2017	**15.250**	**892**	**0**	**253**	**16.396**

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:			**ΟΜΙΛΟΣ**		
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	**Ενσώματα Πάγια**	**Ασώματα Πάγια**	**Λοιπά**	**Σύνολο**
1 Ιανουάριος 2016	**15.341**	**859**	**0**	**505**	**16.705**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	(1)	20	0	(97)	(78)
31 Δεκέμβριος 2016	**15.340**	**879**	**0**	**408**	**16.627**
1 Ιανουάριος 2017	**15.340**	**879**	**0**	**408**	**16.627**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	(1)	13	0	48	59
31 Δεκέμβριος 2017	**15.339**	**892**	**0**	**455**	**16.686**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:	ΕΤΑΙΡΙΑ				
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2016	**98**	**4.229**	**4.714**	**2.774**	**11.816**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	157	0	0	(1.034)	(877)
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	37	37
Χρέωση/(πίστωση) στα ιδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2016	**256**	**4.229**	**4.714**	**1.777**	**10.976**
1 Ιανουάριος 2017	**256**	**4.229**	**4.714**	**1.777**	**10.976**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	169	(69)	0	(361)	(260)
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	115	115
Χρέωση/(πίστωση) στα ίδια κεφάλαια	0	0	0	0	0
31 Δεκέμβριος 2017	**425**	**4.160**	**4.714**	**1.531**	**10.830**

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:	ΟΜΙΛΟΣ				
	Επιταχυνόμενες Φορολογικές Αποσβέσεις	Ενσώματα Πάγια	Ασώματα Πάγια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουάριος 2016	**137**	**4.255**	**4.714**	**3.027**	**12.134**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	**0**
Συναλλαγματικές διαφορές	(0)	0	0	0	**(0)**
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	157	0	0	(1.032)	**(874)**
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	37	**37**
31 Δεκέμβριος 2016	**295**	**4.255**	**4.714**	**2.032**	**11.296**
1 Ιανουάριος 2017	**295**	**4.255**	**4.714**	**2.032**	**11.296**
Επίδραση αλλαγή συντελεστή	0	0	0	0	0
Συναλλαγματικές διαφορές	0	0	0	0	0
Χρέωση/(πίστωση) στα αποτελέσματα χρήσεως	169	(69)	0	(357)	(257)
Χρέωση/(πίστωση) στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	0	0	0	115	115
31 Δεκέμβριος 2017	**464**	**4.186**	**4.714**	**1.789**	**11.153**

24. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεώσεις ισολογισμου για :				
Συνταξιοδοτικές παροχες	2.946	2.655	2.946	2.655
Συνολο	**2.946**	**2.655**	**2.946**	**2.655**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά σε Ευρώ '000				
Χρεώσεις στα αποτελέσματα χρήσεως				
Συνταξιοδοτικές παροχές	521	209	521	209
Συνολο	**521**	**209**	**521**	**209**

α) Συνταξιοδοτικές παροχές

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά σε Ευρώ '000				
Παρούσα άξια μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	2.946	2.655	2.946	2.655
Υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης	**2.946**	**2.655**	**2.946**	**2.655**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος έχουν προσδιοριστεί ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά σε Ευρώ '000				
Κοστος τρεχουσας απασχολησης	267	142	267	142
Χρηματοοικονομικο κοστος	40	48	40	48
Ζημιες από περικοπες	214	19	214	19
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζόμενους	**521**	**209**	**521**	**209**
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	**395**	**126**	**395**	**126**
Καταβληθείσες Αποζημιώσεις	624	70	624	70
Συνολική επίδραση πρόβλεψης	**291**	**265**	**291**	**265**

Η κίνηση της υποχρέωσης που έχει καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		Η Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υπολοιπο εναρξης περιόδου	2.655	2.390	2.655	2.390
Συνολο χρέωσης στα αποτελέσματα χρήσεως	521	209	521	209
Καθαρα αναλογιστικα κερδη / ζημιες που καταχωρηθηκαν στην περιοδο	395	126	395	126
Πληρωθείσες εισφορές	(624)	(70)	(624)	(70)
Υπολοιπο τελους περιόδου	**2.946**	**2.655**	**2.946**	**2.655**
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%

Οι εταιρίες του ομίλου πραγματοποίησαν αναλογιστικές μελέτες για τον υπολογισμό των προβλέψεων με την μέθοδο Projected Unit Credit. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των μελετών ήταν:

- Επιτόκιο προεξόφλησης : 1,5%
- Μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού : 1,75%
- Μελλοντικές αυξήσεις μισθών : 1,75% μέση ετήσια μακροχρόνια αύξηση πληθωρισμού.

β) Παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Ο όμιλος δεν λειτουργεί κανένα σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά την έξοδο από την υπηρεσία

25. Δανεισμός

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται ο δανεισμός της εταιρίας και του ομίλου, κατά την 31/12/2017.

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός Δανεισμός	36.485	39.485	36.485	39.485
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	16	0	0	0
Εξοδα ομολογ/κού & κοινοπρ/κού δανείου	0	0	0	0
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Δανείων	**36.501**	**39.485**	**36.485**	**39.485**
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια				
Τραπεζικός δανεισμός	9.031	9.127	9.030	9.127
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	4	0	0	0
Σύνολο βραχυπρόθεσμων Δανείων	**9.035**	**9.127**	**9.030**	**9.127**
Συνολικός Δανεισμός	**45.537**	**48.612**	**45.515**	**48.612**
Χρηματοδοτικες μισθωσεις				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Υποχρεωσεις χρηματοδοτικης μισθωσης - ελαχιστα μισθωματα				
Μεχρι 1 ετος	4	0	0	0
Από 1 εως 2 ετη	0	0	0	0
Από 2 εως 5 ετη	16	0	0	0
Περισσοτερο των 5 ετων	0	0	0	0
Συνολο	**21**	**0**	**0**	**0**
Μειον: Μελλοντικες χρηματοοικονομικες χρεωσεις χρηματοδοτικων μισθωσεων		0	0	0
Τρεχουσα αξια υποχρεωσεων χρηματοδοτικης μισθωσης	**21**	**(0)**	**(0)**	**(0)**
Η τρεχουσα αξια των υποχρεωσεων χρηματοδοτικης μισθωσης αναλυονται παρακατω				
Ποσά σε Ευρώ '000				
Μεχρι 1 ετος	4	0	0	0
Από 1 εως 2 ετη	0	0	0	0
Από 2 εως 5 ετη	16	0	0	0
Περισσοτερο των 5 ετων	0	0	0	0
Συνολο	**21**	**0**	**0**	**0**

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου ποσού 45.537 χιλ. ευρώ αναλύεται ανά νόμισμα ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Σύνολο Δανείων σε ΕΥΡΩ	45.537	48.612	45.515	48.612
Σύνολο	**45.537**	**48.612**	**45.515**	**48.612**

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων της Εταιρίας και του Ομίλου αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Ημερομηνίες λήξης μακροπρόθεσμων δανείων				
Μεταξύ 1 και 2 ετών	36.489	3.000	36.485	3.000
Μεταξύ 2 και 5 ετών	12	36.485	0	36.485
Πάνω από 5 έτη	0	0	0	0
Σύνολο	**36.501**	**39.485**	**36.485**	**39.485**
Σύνολο Μακροπρόθεσμου Δανεισμού	**36.501**	**39.485**	**36.485**	**39.485**

Επί των ακινήτων της εταιρείας έχουν εγγραφεί υποθήκες και προσημειώσεις συνολικού ποσού € 49.782 χιλ. υπέρ τραπεζών σε κάλυψη δανείων, τα υπόλοιπα των οποίων ανέρχονται κατά την 31/12/2017 στο ποσό των € 37.985 χιλ. Επιπρόσθετα η εταιρία έχει ενεχυριάσει τα αποθέματα της μέχρι του ποσού των € 10.000 χιλ. ως επιπλέον κάλυψη των προαναφερθέντων δανείων.

26. Επιχορηγήσεις

	Όμιλος		Εταιρεία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	0	3	0	3
Προσθήκες	0	0	0	0
Συναλ/κές διαφορές MORPACK ALBANIA	0	0	0	0
Μεταφορά στα αποτελέσματα	0	(3)	0	(3)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	**0**	**0**	**0**	**0**

Οι επιχορηγήσεις έχουν ληφθεί ως επιδότηση των επενδυτικών σχεδίων της εταιρίας ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. για την απόκτηση κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού. Δεν λήφθηκαν κρατικές επιχορηγήσεις κατά την διάρκεια του έτους 2017.

27. Προμηθευτές και λοιπές Υποχρεώσεις.

Ο λογαριασμός Προμηθευτές και λοιπές Υποχρεώσεις αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Προμηθευτές	11.119	12.413	10.574	11.804
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	32	2	32	2
Δεδουλευμένα έξοδα	373	456	373	456
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη	1.356	1.963	1.236	1.854
Λοιπές υποχρεώσεις	1.146	985	1.073	911
Σύνολο	**14.025**	**15.819**	**13.287**	**15.026**

28. Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	Όμιλος		Εταιρία	
Ποσά σε Ευρώ '000	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
ΙΚΑ-Μακροπρόθεσμο μέρος ρύθμισης Ν.4321/2015	779	952	779	952
Σύνολο	**779**	**952**	**779**	**952**

29. Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Απαιτήσεις

Ο όμιλος και η Εταιρία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της, ως εξής :

	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2017	**31/12/2016**	**31/12/2017**	**31/12/2016**
Υποχρεώσεις				
Εγγυήσεις για εξασφάλιση υποχρεώσεων προς προμηθευτές	4.420	4.481	4.420	4.481
Εγγυήσεις για εξασφάλιση καλής εκτελέσεως συμβάσεων με πελάτες	8	8	8	8
Εγγυήσεις σε Τράπεζες (EURO)	49.782	49.782	49.782	49.782
Σύνολο	**54.210**	**54.271**	**54.210**	**54.271**

Δεν υπάρχουν σημαντικές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διοικητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις ή λειτουργία της εταιρίας ή του ομίλου.

Η Διοίκηση δεν αναμένει πως θα προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου όπως αναφέρεται ανωτέρω.

30. Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017

30.1 Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις.

Η εταιρία ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε. έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2007, τα δε οικονομικά της στοιχεία κρίθηκαν οριστικά, ειλικρινή και ακριβή. Παραμένουν ανέλεγκτες οι χρήσεις 2008, 2009 και 2010. Για τις χρήσεις 2011,2012,2013,2014,2015 και 2016 η εταιρεία ελέγχθηκε από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και της χορηγήθηκε φορολογικό πιστοποιητικό, όπως προβλεπόταν από τις διατάξεις του άρθρου 82 παράγραφος 5 του Ν2238/1994 για τα έτη 2011,2012,2013 και του άρθρου 65 Α του Ν4174/2013 για το έτος 2014,2015 και 2016.

Για την χρήση 2017 είναι σε εξέλιξη αντίστοιχος με αυτόν της προηγούμενης χρήσης φορολογικός έλεγχος από Ορκωτούς ελεγκτές λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 65 Α του Ν4174/2013.

Η Διοίκηση της εταιρίας εκτιμά ότι οι τυχόν πρόσθετοι φόροι και επιβαρύνσεις που θα προκύψουν κατά την διενέργεια των φορολογικών ελέγχων των παραπάνω αναφερόμενων ανέλεγκτων χρήσεων δεν θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας ή του ομίλου.

30.2 Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Δεν υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις για τις οποίες να εκκρεμούν αποφάσεις διαιτητικών ή δικαστικών αρχών, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση των εταιριών του ομίλου, και να μην έχει γίνει αντίστοιχη πρόβλεψη.

30.3 Δύναμη προσωπικού

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού σε επίπεδο ομίλου κατά μέσο όρο έτους 2017 ανερχόταν σε 403 άτομα ενώ σε επίπεδο εταιρίας απασχολήθηκαν κατά μέσο όρο 388 άτομα.

30.4 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στον ακόλουθο πίνακα περιγράφονται οι συναλλαγές και τα χρεωστικά/πιστωτικά υπόλοιπα της ΜΟΡΝΟΣ ΑΕ με τα συνδεδεμένα μέρη:

	Πωλήσεις	Αγορές	Πωλήσεις	Αγορές
Ποσά σε Ευρώ ΄000	**01/01-31/12/2017**	**01/01-31/12/2017**	**01/01-31/12/2016**	**01/01-31/12/2016**
ELBISCO ABEE	4.313	-	4.559	-
ΕΒΓΑ ΑΕ	2.678	150	3.647	171
ΦΑΓΕ ΑΕ	9.303	(5)	10.369	0
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	1.309	119	-	160
ΕΒΓΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	839	53	2.841	141
ΑΓΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	23	1.138	18	1.109
ZITO LUKS A.D.	2	-	12	-
GELATI MENNE SRL	20	0	22	0
Σύνολο	**18.486**	**1.456**	**21.467**	**1.581**

	Απαιτησεις απο πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεωσεις απο αγορά αγαθών & υπηρεσιών	Απαιτησεις απο πώληση αγαθών & υπηρεσιών	Υποχρεωσεις απο αγορά αγαθών & υπηρεσιών
Ποσά σε Ευρώ ΄000	**31/12/2017**	**31/12/2017**	**31/12/2016**	**31/12/2016**
ELBISCO ABEE	81	-	136	-
ΕΒΓΑ ΑΕ	4.919	-	6.235	-
ΦΑΓΕ ΑΕ	148	0	0	2
ΠΑΛΑΣ ΑΤΕΕ	249	32	221	0
ΕΒΓΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕ	1.297	0	1.504	0
ΑΓΑΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ	1.350	-	2.476	-
ZITO LUKS A.D.	2	-	0	-
GELATI MENNE SRL	117	0	97	0
KARAT	14	-	14	-
Σύνολο	**8.176**	**32**	**10.683**	**2**

Τα ποσά των πωλήσεων της εταιρίας προς και από τις θυγατρικές εταιρίες, σωρευτικά από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου 01/01/2017 έως την 31/12/2017 ανέρχονται στο ποσό των χιλιάδων € 458. Το υπόλοιπο των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από και προς τις ανωτέρω εταιρίες την 31/12/2017 ανέρχεται στο ύψος των € 9.440 και € 1.502 χιλιάδων αντίστοιχα.

Οι αμοιβές των μελών του Διοικητικού συμβουλίου καθώς και των Διευθυντικών στελεχών ανήλθαν σε € 551 χιλιάδων για την οικονομική χρήση 2017 και σε € 583 χιλιάδες για την αντίστοιχη περίοδο της προηγουμένης οικονομικής χρήσεως 2016.

Οι κατωτέρω πίνακες αφορούν ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των θυγατρικών εταιριών και οι οποίες απαλείφθηκαν στην ενοποίηση. Επίσης, οι συναλλαγές αυτές έλαβαν χώρα, με τους συνήθεις οικονομικούς και εμπορικούς όρους που ισχύουν και με άλλες εταιρίες εκτός ομίλου.

Κίνηση Έτους– Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2017)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	417	0	**417**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	41	0	**41**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	406	0	**406**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	41	0	**41**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2016	9	0	**9**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	0	**0**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	0	0	**0**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	138	9.302	**9.440**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.502	**1.502**

Κίνηση Έτους – Όμιλος (Δωδεκάμηνο 2016)

Ποσά σε Εύρω '000	Morpack Cyprus	Morpack Albania	Σύνολο
Κύκλος Εργασιών			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	398	0	**398**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	22	0	**22**
Κόστος Πωληθέντων			
Πωλήσεις Προιόντων Μητρικής	390	0	**390**
Πωλήσεις Προιόντων Θυγατρικών	22	0	**22**
Ανάκτηση Ενδοεταιρικού Κέρδους 31/12/2015	9	0	**9**
Αποσβέσεις Πωληθέντων Παγίων	0	0	**0**
Γενικά Έξοδα			
Εξοδα Διάθεσης (Απομειώσεις απαιτήσεων)	0	0	**0**
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)			
Λοιπά έσοδα/έξοδα εκμετάλλευσης (καθαρά)	(20)	0	**(20)**
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία			
Πωλήσεις Παγίων	0	0	**0**
			0
Πελάτες Μητρικής	113	9.302	**9.415**
Προμηθευτές Μητρικής	0	1.522	**1.522**

Θήβα, 8 Μαΐου 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ-ΚΥΡΟΣ Κ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΝ 006321	ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΣΗΦΑΚΗΣ Α.Δ.Τ. Φ 136568	ΑΘΑΝΑΣΙΑ Ν. ΓΚΟΓΚΟΥ Α.Δ.Τ. ΑΒ 265809	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ Α. ΔΑΝΙΗΛ Α.Δ.Τ. ΑΗ 643467 ΑΡ.ΑΔΕΙΑΣ ΟΕΕ 17834 Α ΤΑΞΕΩΣ